

۱- جاهای خالی عبارات زیر به ترتیب با چه کلماتی کامل می شوند؟

الف، بچه ها در سفر علمی خود به غار رسیدند.

ب، در ورودی ساختمان باز نمی شود. گویا قفل در خراب شده است.

ج، نگاه مادر به علی بود.

پاسخ: الف، بچه ها در سفر علمی خود به دهانه ی غار رسیدند.

ب، در ورودی ساختمان باز نمی شود. گویا زبانه ی قفل در خراب شده است.

ج، نگاه مادر به چشم علی بود.

۲- اگر از کلمات زیر برای پر کردن جاهای خالی استفاده کنیم، کدام کلمه اضافی است؟

«زبانه - گوشه - پایه - چشمه»

الف، کوه دارد.

ب، صندلی دارد.

ج، کلاس دارد.

پاسخ: «زبانه» مربوط به قفل است که در هیچ عبارتی از سؤال به آن اشاره نشده است.

بررسی سایر موارد:

الف، کوه چشمه دارد.

ب، صندلی پایه دارد.

ج، کلاس گوشه دارد.

۳۳- در عبارت «آب آینه ای است پهناور»، شاعر برای زیبایی شعر خود از شباهت میان آب و آینه استفاده کرده

است و آب را به آینه مانند کرده است. به این کار تشبیه می گویند. با توجه به این توضیح، در کدام گزینه تشبیه

وجود دارد؟

۲) خدایی که آب و هوا آفرید

۱) دلی روشن و گرم چون آفتاب

۴) سبزه می رود در هر باغچه

۳) اول دفتر به نام ایزد دانا

پاسخ: گزینه ی «۱»

در گزینه ی «۱»، «دل» به «آفتاب» مانند شده است و شاعر از شباهت میان این دو استفاده کرده است.

۴- بیت زیر بیانگر کدام ویژگی دریاست؟

«هر کجا چشم می رود، آب است / از افق تا افق، همه دریاست»

۱) شیرینی آب دریا ۲) آثار مثبت دریا در زندگی انسان

۳) آرامش بخش بودن دریا ۴) وسعت دریا

پاسخ: گزینه ی «۴»

بیت صورت سؤال اشاره به وسعت دریا دارد که شاعر هر طرف را نگاه می کند، آب دریا را می بیند.

۵- کدام کلمه از نظر ساختار با بقیه متفاوت است؟

۱) نیکوکار ۲) خدمت کار ۳) شکار ۴) مددکار

پاسخ: گزینه ی «۳»

در گزینه های «۱»، «۲» و «۴» کلمات به صورت «واژه + کار» ساخته شده اند، اما واژه ی «شکار» ساده و یک جزئی است.

۶- می دانیم که آب به خودی خود رنگی ندارد، ولی دریا عموماً به رنگ آبی دیده می شود. در کدام بیت می توان علت این پدیده را دریافت؟

۱) می کشد آب، دامنش را نرم / بر تن پاک ماسه های کبود

۲) خنده ی گرم و روشن خورشید / بر تن سرد آب می ریزد

۳) موج از پشت موج می آید / موج در پیش موج می خیزد

۴) آب، آنه ای است پهناور / صورت آسمان، در آن پیداست

پاسخ: گزینه ی «۴»

بیت گزینه ی «۴» به این نکته اشاره دارد که آب همچون آینه ای است که تصویر آسمان در آن می افتد و چون رنگ آسمان آبی است، دریا نیز به رنگ آبی دیده می شود.

۷- در عبارت «صورت زهرا مثل ماه است»، شاعر از شباهت میان «صورت زهرا» و «ماه» استفاده کرده است که به آن تشبیه می گویند. در کدام گزینه، شاعر از شباهت میان دو چیز استفاده کرده است؟

۱) دیگران کاشتند و ما خوردیم

۲) عمر ما چون رود می گذرد

۳) برو کار می کن مگو چیست کار

۴) شتر بچه با مادر خویش گفت

پاسخ: گزینه ی «۲»

در گزینه ی «۲»، شاعر، «عمر انسان» را به «رود» تشبیه کرده است. «هر دو رو به جلو و در حرکت هستند».

۸- در کدام گزینه، معنی کلمه ی مشخص شده نادرست بیان شده است؟

۱) مولوی، سعدی و حافظ را پرورد. (پرورش داد)

۲) از میان گروه «تاریخ»، یکی برخاست. (بلند شد)

۳) آب، آن های است پهناور. (زیبا)

۴) می شوم شاد و می زنم غوطه. (فرو رفتن در آب)

پاسخ: گزینه ی «۳»

پهناور: وسیع و گسترده

متوسط

۹- معنی چند واژه نادرست بیان شده است؟

«فروغ: چراغ - جوان مردی: بخشندگی - دلاورانه: شجاعانه - احسان: نیکی کردن - کبود: زخم بدن - برازنده:

مناسب - غرّش: صدای پرندگان»

پاسخ: معنای صحیح واژه هایی که نادرست معنا شده اند:

فروغ: روشنایی، نور، پرتو - کبود: رنگ آبی تیره - غرّش: صدای بلند و ترسناک

۱۰- در چه تعداد از واژه های زیر، با اضافه کردن حرف «ه»، واژه ی جدید و معناداری ساخته می شود؟

پاسخ: واژه های جدید و معنادار ساخته شده با افزودن «ه» به کلمات:

«قفس + ه ← قفسه / دهان + ه ← دهانه / تن + ه ← تنه / دامن + ه

/ دندان + ه ← ریشه / زبان + ه ← زبانه / ریش + ه ← ریشه

۱۱- در چه تعداد از واژه های زیر، با اضافه کردن حرف «ه»، واژه ی جدید معناداری ساخته می شود؟

«قفس - دهان - تن - دامن - ریش - زبان - دندان - باران - دست - پاک»

پاسخ: واژه های جدید و معنادار ساخته شده با افزودن «ه» به کلمات:

«قفس + ه ← قفسه / دهان + ه ← دهانه / تن + ه ← تنه / دامن + ه ← دامنه / ریش + ه ← ریشه / زبان + ه ←
زبان / دندان + ه ← دندان / دست + ه ← دسته»

۱۲- در بیت زیر، شاعر خود را به چه چیزی مانند می کند؟

«می شوم شاد و می زنم غوطه / مثل ماهی میان آب زلال»

پاسخ: در بیت صورت سؤال، شاعر، خود را مانند ماهی می داند.

۱۳- اگر بخواهیم هر کدام از واژه های «زبان، دهانه و چشمه» را به واژه های زیر ارتباط دهیم، کدام واژه اضافی است؟

«کوه - غار - صندلی - قفل»

پاسخ:

قفل زبانه دارد.

غار دهانه دارد.

کوه چشمه دارد.

اما صندلی با هیچ یک از واژه های صورت سؤال، ارتباط ندارد.

۱۴- در عبارت «آب آینه ای است پهناور»، آب مانند آینه در نظر گرفته شده است که به آن تشبیه می گویند. در چه تعداد از جملات زیر تشبیه وجود دارد؟

الف، علم، درختی است که باعث رشد ما می شود.

ب، کتاب، پرنده ای است که ما را به شهر خیال می برد.

ج، پدرم، کوهی استوار است.

د، خواهرم، خورشید تابان مدرسه است.

پاسخ: در هر چهار عبارت تشبیه وجود دارد.

بررسی سایر موارد:

الف) «علم» به «درخت» تشبیه شده است. ب) «کتاب» به «پرنده» تشبیه شده است.

ج) «پدر» به «کوه» تشبیه شده است. د) «خواهر» به «خورشید» تشبیه شده است.

۱۵- در جمله ی «مریم مانند ماه زیباست»، مریم از نظر زیبایی به «ماه» تشبیه شده است. در بیت «دلی صاف و بی کینه، مانند دلی روشن و گرم، چون آفتاب»، دل به چه چیزهایی تشبیه شده است؟

پاسخ: در بیت صورت سؤال، دل از نظر صاف و بی کینه بودن، به آب و از نظر روشن و گرم بودن، به آفتاب شبیه شده است.

۱۶- در کدام گزینه، تشبیه یا مانند کردن به کار نرفته است؟

۱) بادهای تند، مثل اسب خشمگین به جلو می‌رفتند. ۲) رعد، شمشیر تیزی بود برای پاره کردن ابرها.

۳) تارهای عنکبوت، تارهایی به نازکی ابریشم بود. ۴) ای خدای مهربان، تو را سپاس می‌گویم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

در گزینه ی «۱» «باد تند» به «اسب خشمگین»، در گزینه ی «۲» «رعد» به «شمشیر تیز» و در گزینه ی «۳» «تار عنکبوت» به «ابریشم» تشبیه شده است.

۱۷- در عبارت «آب آینه ای است پهناور»، «آب» به «آینه» تشبیه شده است. در واقع شاعر برای زیبایی شعر، از شباهت میان آب و آینه استفاده کرده است. در کدام عبارت تشبیه وجود دارد؟

۱) خداوند سنجاقک رنگ رنگ ۲) کتاب را که باز می‌کنی، دو بال یک پرنده را گشوده‌ای.

۳) سبزه می‌رو د در هر باغچه ۴) کاش می‌شد کین‌های در ما نبود!

پاسخ: گزینه ی «۲»

در عبارت گزینه ی «۲»، «کتاب» به «دو بال پرنده» تشبیه شده است.

۱۸- در عبارت «علی مثل شیر، شجاع است»، نویسنده از شباهت میان علی و شیر که هر دو شجاع هستند، استفاده کرده است. تانوشته ی خود را زیباتر کند. در کدام گزینه، شاعر از شباهت میان دو چیز استفاده نکرده است؟

۱) کتاب را که باز می‌کنی / دو بال یک پرنده را گشودهای ۲) مثل گنبد خم شده / قامت رنگین کمان

۳) جوز، ده سال عمر می‌خواهد / که قوی گردد و به بار آید ۴) ملک ایران یکی گلستان است / ما گل سرخ این

گلستانیم

پاسخ: گزینه ی «۳»

گزینه ی «۱»: «کتاب» به «دو بال پرنده» مانند شده است.

گزینه ی «۲»: «رنگین کمان» به «گنبد» مانند شده است.

گزینه ی «۴»: «ایران» به «گلستان» و «ما» به «گل سرخ» مانند شده است.

۱۹- در چه تعداد از واژه های زیر، با اضافه کردن حرف «ه»، واژه ی جدید معناداری ساخته می شود؟

«قفس - دهان - تن - دامن - ریش - زبان - دندان - باران - دست - پاک»

(۱) نه (۲) هشت (۳) هفت (۴) شش

پاسخ: گزینه ی «۲»

واژه های جدید و معنادار ساخته شده با افزودن «ه» به کلمات:

«قفس + ه ← قفسه / دهان + ه ← دهانه / تن + ه ← تنه / دامن + ه ← دامنه / ریش + ه ← ریشه / زبان + ه ←

زبان / دندان + ه ← دندانه / دست + ه ← دسته»

دشوار

۲۰- در کدام یک از گزینه های زیر، از شباهت میان دو چیز استفاده شده است؟

(۱) هر کجا چشم می رود، آب است / از افق تا افق، همه دریاست

(۲) آسمان دل گشا و دریا رام / زندگی مهربان و من خوش حال

(۳) موج از پشت موج می آید / موج در پیش موج می خیزد

(۴) می شوم شاد و می زنم غوطه / مثل ماهی، میان آب زلال

پاسخ: گزینه ی «۴»

در گزینه ی «۴»، «من» که گوینده ی شعر است، به «ماهی» تشبیه شده است، اما در بقیه ی گزینه ها هیچ نوع شباهتی وجود ندارد.

۲۱- در عبارت «دلی روشن و گرم، چون آفتاب»، «دل»، مانند «آفتاب» دانسته شده است. به این آرایه ی شعری «تشبیه» می گویند.

در کدام یک از ابیات زیر که از شعرهای پروین اعتصامی انتخاب شده اند، آرایه ی تشبیه وجود دارد؟

۱) از ساحت (حیات)، پاک آشیانی (لانه ای)، مرغی بیرید سوی گلزار

۲) رفت از چمنی به بوستانی / بر هر گل و میوه سود (کوبیدن) منقار

۳) تیری بجھید از کمانی / چون برق جهان ز ابر آذار (ماه اول بهار)

٤) آمد شب و تیره گشت لانه / وان رفته نیامد از سفر باز

پاسخ: گزینہ ی «۳»

سرعت حرکت تیر به سرعت رعد و برق تشبیه شده است.

۲۲- در عبارت «آب، آینه ای است بهنور»، شاعر از شباهت آب و آینه برای زیبایی شعر خود استفاده کرده است.

در کدام گزینه، از این روش برای زیبایی شعر استفاده شده است؟

(۱) موج از پشت موج می آید
(۲) دانش اندر دل چراغ روشن است (اندر: درون)

(۳) همه پاکیم و راست گوی و شریف

پاسخ: گزینہ ی «۲»

در گزینه ی «۲» به شباهت «دانش» و «جراغ» اشاره شده است که هر دو روشن کننده هستند.

۲۳- در کدام گزینه شاعر برای زیبا شدن شعر خود، از شباهت استفاده کرده است؟

(۱) می شوم شاد و می زنم غوطه
(۲) هر کجا چشم می رود، آب است

۳) از افق تا افق، همه دریاست

پاسخ: گزینہ ی «۴»

تنها در گزینه ی «۴» شاعر برای زیبایی شعر خود، از شباهت آب و آئینه استفاده کرده است.

۲۴- در کدام یک از گزینه های زیر، از شباهت میان دو چیز استفاده شده است؟

۱) هر کجا چشم می رود، آب است / از افق تا افق، همه دریا است

۲) آسمان دل گشا و دریا رام / زندگی مهربان و من خوش حال

(۳) موج از پشت موج می آید / موج در پیش موج می خیزد

۴) می شوم شاد و می زنم غوطه / مثل ماهی، میان آب زلال

پاسخ: گزینہ ی «۴»

در گزینه ی «۴»، «من» که گوینده ی شعر است، به «ماهی» تشبیه شده است. اما در بقیه ی گزینه ها هیچ نوع شباهتی وجود ندارد.

۲۵- در شعر «دلی روشن و گرم، چون آفتاب»، «دل»، مانند «آفتاب» دانسته شده است. به این آرایه ی شعری «تشبیه» می گویند. در کدام یک از ابیات زیر - که از شعرهای پروین اعتصامی انتخاب شده اند- آرایه ی تشبیه وجود دارد؟

۱) از ساحت (حیات) پاک آشیانی (لانه ای) / مرغی بپرید سوی گلزار

۲) رفت از چمنی به بوستانی / بر هر گل و میوه سود منقار (کوبیدن)

۳) تیری بجهید از کمانی / چون برق جهان ز ابر آذار (ماه اول بهار)

۴) آمد شب و تیره گشت لانه / وان رفته نیامد از سفر باز

پاسخ: گزینه ی «۳»

سرعت حرکت تیر به رعد و برق تشبیه شده است.

۲۶- چرا موضوع کلی را به موضوع های کوچک تر تقسیم می کنیم؟ زیرا...

۱) نوشتن در مورد موضوع های کلی دشوار است.

۲) تمام جمله های یک بند باید درباره ی یک موضوع باشند.

۳) انتخاب و توضیح یک موضوع بسیار اهمیت دارد.

۴) خواننده بتواند به راحتی منظور نویسنده را درک کند.

پاسخ: گزینه ی «۱»

موضوع، ممکن است کلی باشد؛ نوشتن در مورد موضوع های کلی، دشوار است؛ بنابراین می توان آن را به موضوع های کوچک تر، تقسیم کرد.

۲۷- در کدام گزینه، تشبیه (مانند کردن) به کار نرفته است؟

۱) بادهای تند، مثل اسب خشمگین به جلو می یرفتند. ۲) رعد، شمشیر تیزی بود برای پاره کردن ابرها.

۳) تارهای عنکبوت، تارهایی به نازکی ابریشم بود. ۴) ای خدای مهربان، تو را سپاس می گویم.

پاسخ: گزینه ی «۴»

پاسخ: گزینہ ی «۴»

در گزینه ی «ع» من که گوینده ی شعر است به ماهی تشبیه شده است اما در بقیه ی گزینه ها هیچ نوع شباهتی وجود ندارد.